

Príjemné prežitie
Vianočných sviatkov
a šťastný nový rok 2018
Vám želá Redakcia

Škola

Naši žiaci sa opäť zapojili do niekoľkých súťaží, z ktorých si priniesli krásne umiestnenia...

strana 6

Udalosti

Katarínskeho posedenia členov JDS v Lipt. Štiavnicí sa zúčastnili členovia v menšom počte ako vlani...

strana 8

ŠTIAVNICKÉ TO I TO

ČASOPIS OBCE LIPTOVSKÁ ŠTIAVNICA

toito.liptovskastiavnica.sk

ROČNÍK XIX, ČÍSLO 4

DECEMBER 2017

NEPREDAJNÉ

Čo je šťastie

Alfonz Balko

Zanedlho sú tu Vianoce a začína nový rok 2018, a to sú príležitosti, pri ktorých si prajeme aj veľa, či mnoho šťastia. Čo vlastne želáme, čo je to šťastie? Dá sa merať? Mám ho viac, alebo menej ako ostatní? Môžeme si ho kúpiť, alebo ho získať usilovnosťou, svedomitou? Aká je vôbec definícia pojmu šťastie? Jedno príslovie hovorí: Ak uspejete iba raz, môže to byť náhoda. Keď uspejete dvakrát, môže to byť šťastie. A ak uspejete trikrát, tak vďaka usilovnosti a pracovitosti. Podľa Aristotela šťastie je intímnu podstatou šťastného života, ktorý je

koncipovaný ako vlastnenie ľudského dobra, ako dokonalá, neprerušená a sebestačná činnosť v hraniciach možného. Šťastie si nemožno zamieňať so spokojnosťou. Spokojnosť, na rozdiel od šťastia, nie je pocit. Spokojnosť je výsledkom úsudku, vzniká vtedy, keď premýšľame o našom živote.

Pohľad na šťastie sa mení podľa veku človeka. Dieťa je šťastné so svojimi hračkami, mladí ľudia vidia šťastie v úspešnom štúdiu, láske, spoľahlivých priateľoch a neskôr, v strednom veku, v dobrom zamestnaní, kariére, úspechu v podnikaní, v peniazoch, v harmonickom manželstve, vo vďarených deťoch a v staršom veku, v dobrom zdraví, spokojnej starobe a zdravých, milovaných vnúčatách.

Mnohí si pod šťastím predstavujú najmä peniaze a materiálne bohatstvo a mnohokrát očakávajú, že príde odnikiaľ z vonku. Chcú šťastie prinútiť, aby k nim prišlo a preto ich vidieť pri hráckych automatoch, pri kupovaní lósov, v stávkových kanceláriách, pri hazardných hrách v očakávaní veľkej výhry. No výhry získavajú spravidla tí, ktorí ich v podstate neočakávali, ktorí toto nečakané a nezaslúžené šťastie nehládali. Peniaze sú dôležité v živote a mnohým umožnia splniť svoje životné sny a zámery

a dávajú im pocit šťastia, ale v mnohých prípadoch nie sú prvoradými pre šťastie. Ochrnutý človek sediaci na vozičku vyhrá veľa peňazí. Povedali by sme, že je šťastný, že mal šťastie. On však svoje šťastie vidí v tom, keby sa vedel postaviť na nohy a urobiť pár krokov. Bezdetní manželia by dali všetky svoje peniaze za to, keby mali deti. Alebo taký slepý človek by povedal, že má obrovské šťastie, keby odrazu mohol vidieť ľudí, zvieratá, stromy alebo oblohu. Peniaze nie sú všetko a materiálne veci nie sú najdôležitejšie.

Nemali by sme sa porovnávať s inými. Často ten, čo dosiahol viac, je menej šťastný ako ten čo má menej. Napr. jedna štúdia zo športu uvádza, že mnohí, čo získali striebornú medailu, sú nešťastní, pretože očakávali, že vyhrajú zlato, a naopak, tí čo získali bronzovú medailu, boli o to šťastnejší, pretože neočakávali, že vôbec nejakú získajú.

Mnohí z nás si neuvedomujú, že šťastie je už v tom že žijú, že majú prácu, ktorá ich uspokojuje, sú zdraví sami a aj ich blízki, s partnermi a deťmi tvoria harmonické rodiny s prejavmi vzájomnej lásky a úcty, že majú priateľov s ktorými majú úprimné a dôverné vzťahy, že sa majú komu vyžalovať, s niekým sa porozprávať, podeliť o trápenia i príjemnosti, čo vás stretli. Aj bežné veci robia ľudí šťastnými. Stačí sa pozrieť na tých, ktorí ho majú ešte menej, zdravotne handicapovaných ľudí, ľudí, ktorí prišli v okamihu o svojich blízkych, ľudí nemajúcich z akýchkoľvek príčin čo piť a jesť, žijúcich v nesmiernej chudobe, bez blízkych, bez priateľov, deti bez rodičov.

Šťastie je mozaika, zložená aj z drobných radostí! Preto som presvedčený, že budete mať pocit šťastia, ak si na vás niekto spomenie a pošle vám pohľadnicu na Vianoce alebo Nový rok. alebo dostanete milý darček pod vianočný stromček. Nech sa Vám darí objavovať malé, či veľké, bežné, alebo úplne nečakané radosti, ktoré vás urobia šťastnými. Najsilnejší pocit šťastia však budeme mať, keď iných urobíme šťastnými. ■

Zo zasadnutí OZ

Ulica Drevenice (II.etapa) bude mať nové pouličné osvetlenie

Zasadnutie obecného zastupiteľstva (ďalej OZ) obce Liptovská Štiavnica sa konalo dňa 21. 9. 2017.

Asfaltovanie komunikácií v obci

Vyčíslené boli finančné náklady prác na miestnej komunikácii:

- Spojovací chodník Chalúpkovo: 2343,12 €

- Zhotovenie rigola a parkovacích miest pred ZŠ: 4034,56 €

- Osadenie obrubníkov na otočke autobusu Vyšný koniec obce : 756,00 €

- Rozšírenie mosta pri kaplnke, výšková úprava kanalizačných poklopov a hydrantov, oprava chodníka Kľučiny: 2303,70 €.

Rôzne

Poslanci prerokovali:

- Návrh dodatku č.1 k VZN obce Liptovská Štiavnica č. 6/2019 o určení výšky dotácie na mzdy a prevádzku na žiaka základnej umeleckej školy, poslucháča jazykovej

Pokračovanie na str. 2

Mnohonásobných darcov krvi obec odmenila

Pokračovanie zo str. 1

školy, dieťa materskej školy a dieťa školského zariadenia, zriadených na území obce Liptovská Štiavnica kvôli zvyšovaniu platov pedagogických pracovníkov o 6 % k 1.9.2017, ktorí predniesol Mgr. Ján Ondrik - je potrebné zvýšiť finančné prostriedky pre ZUŠ DOTYK pre 47 pedagogických zamestnancov rozdelené na 4 mesiace od septembra do decembra 2017:

- Zmena pre žiaka základnej umeleckej školy v individuálnej forme vyučovania - dotácia z 1 101,42 € na 1 115,22 €.
- Zmena pre žiaka základnej umeleckej školy v skupinovej forme vyučovania - dotácia z 359,65 € na 364,15 €.

Starosta obce oboznámil prítomných, že prognóza financovania podielových daní na rok 2017 počíta so zvýšením o cca 11 %. Poslanci návrh dodatku VZN odsúhlasili.

- Žiadosť obce Štiavnička o 2500 € pre MŠ Štiavnička na preliezkovú a hojdaciu súpravu. OZ žiadosť neodsúhlasilo.
- Žiadosť Richarda Johna Borovicku a manželky Anny o vybudovanie pouličného verejného osvetlenia (VO) v časti ulice Drevenice II. etapa.

OZ rozhodlo tak, že:

- súhlasí s vybudovaním cesty II. etapa Združením vlastníkov, v dĺžke 275 m,
- zaväzuje sa vybudovať VO v počte 6 svetelných bodov do marca 2018,
- zaväzuje sa po kolaudácii komunikácie, túto prevziať do vlastníctva za 1 €,
- zaväzuje sa zabezpečiť údržbu komunikácie,
- zabezpečiť vývoz komunálneho odpadu.

Ďalšie zasadnutie OZ obce Liptovská Štiavnica sa konalo dňa 5. 10. 2017.

Stavebné úpravy ZŠ a prístavba MŠ

Vzhľadom na vzniknutú situáciu okolo podpisu zmluvy s úspešným uchádzačom

PodĎakovanie za vianočný stromček

foto Peter Antol - P.A. - photography

Ako každý rok počas vianočných sviatkov sa naša obec teší zo živého vianočného stromu, ktorý má stabilné miesto pred kostolom v strede obce. Tohto roku nás oslovila rodina Krauszová a ponúkla obci krásny vianočný strom. Táto ponuka bola posledným práním vlastníka nehnuteľnosti pána Františka Krausza, ktorý svoj život dožil v ďalekej cudzine, v Bulharsku. Vedenie obce sa chce poďakovať celej rodine za strom, ktorý nám počas vianočných sviatkov bude pripomínať príchod Ježiša Krista, ale taktiež nás svetsky poteší pri pohľade na zapálenú výzdobu. Ešte raz srdečne ďakujeme.

Vedenie obce

v podlimitnej zákazke Stavebné úpravy ZŠ a prístavbu MŠ obec L. Štiavnica zrušila celý proces verejného obstarávania k podlimitnej zákazke „Stavebné úpravy Základnej školy a prístavba materskej školy – Liptovská Štiavnica“ v zmysle § 57 ods. 2 zák. č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní z dôvodu, že nebolo predložených viac ako dve ponuky.

OZ súhlasilo s vypísaním nového verejného obstarávania na uvedenú zákazku v súlade so zákonom 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní. Nové výberové konanie bude vyhlásené v najbližších dňoch. Predpokladá sa, že po jeho úspešnom priebehu obec rozbehne stavbu Materskej školy na jar budúceho roku...

Rôzne

Poslanci skonštatovali, že okolie prameňa Očianka získalo rekonštrukciou atraktívny vzhľad, no pre zlý dopad vytekajúcej vody bude nutný ďalší zásah, aby nedochádzalo k nadmernému špliechaniu na nohy prítomných návštevníkov.

Ďalšie zasadnutie OZ obce Liptovská Štiavnica sa konalo dňa 8. 12. 2017.

Odmena pre darcov krvi

Starosta obce Dušan Lauko privítal jubilejných darcov krvi za obce Liptovská Štiavnica:

1. Boris Ondrejka, Stará 166
2. Ján Kaliarik, Kutiny 214
3. Ján Domiter, Stará 203
4. Eva Mišurová, Nová 298
5. Štefan Belko, Nová 267

Podakoval im za ich uvedomelý prístup ku darcovstvu krvi. Darcom krvi obec obdarila ružou a nákupnou poukážkou Kaufland vo výške 100 €.

Výberové konanie

Obec Liptovská Štiavnica vyhlasuje výberové konanie na obsadenie miesta na pozíciu **ROBOTNÍK pre POMOCNÉ MANIPULAČNÉ PRÁCE** v obci Liptovská Štiavnica na plný pracovný úväzok.

Podmienka prijatia je vodičský preukaz skupiny T, bezúhonnosť, pracovná disciplína a flexibilita.

Žiadosti o prijatie do zamestnania treba doručiť najneskôr **do 31.1.2018** na obecný úrad v Liptovskej Štiavnici

Pokračovanie na str. 4

Odhŕňanie snehu znemožňujú zaparkované autá

Postrehy starostu obce

Dušan Lauko

Vážení spoluobčania,

za pár dní privítame najkrajšie sviatky roka, Vianoce. Dovoľte mi pri tejto príležitosti Vás všetkých srdečne pozdraviť a prihovoriť sa Vám dvomi témami, ktoré priniesol život. Ako spomínam v nižšie uvedenom článku, máme za sebou voľby do VÚC Žilina, na ktorých som sa zúčastnil jednak ako volič, ale taktiež ako kandidát za poslanca do parlamentu v Žiline. Viete, že túto funkciu som zastával už tri volebné obdobia, predtým s väčším, resp. menším úspechom. Tohto ročné voľby priniesli v našom okrese najviac kandidátov na poslanca, a to 29 kandidátov. Čo sa týka samotnej kortešačky, vnímal som ju dosť rozpačito a v mojom vnútri rezonovala otázka, či mám ešte šancu aj po 4 krát obhájiť tento post. Zhodou náhod sa pred voľbami v mojom prípade skĺbilo viac momentov, ktoré hovorili proti mojej obhajobe. Spomeniem niektoré – dvaja Laukovci na jednej kandidátke. Otvorila sa problematika vojenskej nemocnice, kde riaditeľom je nominant SNS. Rozbehla sa štvavá kampaň

na internete, ktorá neveštila nič dobrého. Prišiel však deň D a niekedy nad ránom okolo 04:00 hod. som sa dozvedel, že som obhájiť piate postupové miesto, aj keď s minimálnym náskokom pred

šiestym kandidátom Petrom Cabanom, a to o 50 hlasov. Byť starostom obce 6 volebných období a poslancom VÚC

4 volebné obdobia je v mojom prípade neskutočné, ale na druhej strane zaväzujúce nesklať. Chcem poďakovať všetkým voličom, ktorí mi dali svoj hlas, a to nie len občanom Liptovskej Štiavnice, ale aj celému okresu. Bolo Vás 3 679. Poslanecká práca obnáša činnosť, striktno určenú zákonom, ale urobím všetko preto, aby aj mojou zásluhou okres Ružomberok napredoval. Celkom na záver

chcem spomenúť aj končiacoho župana Juraja Blanára a touto cestou mu poďakovať za 12 ročnú spoluprácu, ktorú sme spolu zdieľali. Chcem poďakovať za pomoc pri organizovaní gazdovských

koní, taktiež za príspevok na novotvorenú knihu a rôzne iné pomoci. Poslednou pomocou bola realizácia obnovy povrchu cesty III. triedy a to od Caffé bar Michal po oločku autobusna vyšnom konci. Novú župan-ku osobne nepoznám, vyšla z politického hnutia OĽaNO. Chcem popriať novej županke hodne pracovných, ale aj osobných úspechov.

Druhou témou, ktorú som už viackrát spomínal je zimná údržba miestnych komunikácií. Nie tak dávno (2 týždne) napadlo v našej obci cca 20-30 cm snehu a začali problémy. Naozaj nás sneh prekvapil a my sme

odhŕňanie zvládli až po 8-9 hodin sneženia. Nastala panika, dohovárание starostovi a problematické neodkladné riešenie sa zdali ako neporíšiteľné. Hneď ráno nám zlyhal vývoz TKO. Nevyviezla sa ani polovica smetných nádob a auto nezvládlo kopce ako sú Kľučiny, Do parohu, Pod dubami a Okružná. Druhým problémom bol výpadok pracovnej sily v ZŠ. Teda pán Kačaljak, ktorý mal možno v tú chvíľu odhŕňať, musel rozdávať obedy pre dôchodcov. S tým sa skomplikovala situácia aj s odhŕňaním. Za toto všetko sa aj napriek tomu, že neviem ovládať počasie ospravedľujem. O 13-tej hodine nastal však ďalší problém a to, keď obec začala s odhŕňaním snehu. Zistil som, že na Novej ulici bolo zaparkovaných 10-15 áut a odhŕňanie bolo z 50% neúčinné. Touto cestou Vás chcem poprosiť o parkovanie áut na svojich nehnuteľnostiach hlavne v čase, keď dochádza k intenzívnemu sneženiu.

Vážení spoluobčania, nasledujúce vianočné sviatky Vám z celého srdca prajem pokoj a pohodu, lásku a odpúšťanie, aby celá naša obec bola krajšia a pevnejšia. ■

Volby do VÚC 4.11.2017 v obci Liptovská Štiavnica

Vážení spoluobčania, dňa 4.11.2017 sa uskutočnili celoštátne voľby do orgánov samosprávnych krajov SR. Dovoľte mi stručne Vás poinformovať o výsledkoch volieb v našej obci. Do zoznamu voličov bolo zapísaných 900 voličov, z toho sa 414 aj bezprostredne zúčastnilo volieb. To predstavovalo 46 %-tnú účasť a patrili sme do prvej trojky, čo sa týka okresu Ružomberok. V našej obci na post župana získala prvenstvo zvolená županka Erika Jurinová, ktorá získala 178 hlasov. Kandidovala za koalíciu OĽaNO, SaS a KDĤ. Na druhom mieste skončil Marián Murín, nezávislý poslanec s počtom hlasov 67 a na treťom miestne doterajší župan Juraj Blanár, SMER, SaS s počtom hlasov 64.

Čo sa týka poslancov, prvenstvo získal Dušan Lauko, kandidát za stranu SNS, starosta obce Liptovská Štiavnica, ktorého volilo 289 voličov. Druhé miesto patrí Karolovi Javorkovi, nezávislý kandidát s počtom hlasov 104. Tretí skončil Michal Slašťan, KDĤ s počtom hlasov 68. Štvrtý Miroslav Štefček, SMER s počtom 60 hlasov a piaty Juraj Bobek, SNS s počtom 59 hlasov.

Rozpočet obce na rok 2018

Bežné príjmy	EUR
Daňové príjmy z majetku (podielové dane a daň z nehnuteľností)	1 356 441
Daňové príjmy – za psa, TKO, ubytovanie a verejné priestranstvá	27 480
Nedaňové príjmy (prenájom pozemkov, budov, priestorov a objektov)	1 900
Nedaňové príjmy (administratívne poplatky, ŠKD, stravné, predaj tovarov a služieb)	5 830
Nedaňové príjmy – úrok z vkladov	0
Bežné granty a transfery – na ZŠ a dotácie na prenesený výkon štát. správy	116 880
Bežné príjmy spolu	1 508 531
Kapitálové príjmy (grant na výstavbu MŠ)	254 600
Príjmové finančné operácie (prevod prostriedkov z RF + grant mondi SCP)	320 000
Bežné výdavky	EUR
Výdavky verejnej správy	115 735
- prenesené kompetencie	2 710
- mzdy, príplatky a odmeny	63 900
- odvody do poisťovní	26 578
- tovary a služby	22 347
- transfery na nemocenské dávky	200
Finančná oblasť	6 010
Transakcia verejného dlhu	0
Ochrana pred požiarmi (energie, materiál, údržba, dopravné a odmeny)	22 025
Cestná doprava	10 058
Nakladanie s odpadovými vodami	500
Nakladanie s odpadmi	24 500
Verejná zeleň	6 600
Rozvoj obce (mzda vodiča, materiál, dopravné traktor, nájom, dohody o prac. činnosti)	16 892
Menšie obecné služby - VPP	0
Verejné osvetlenie	10 300
Dotácie z rozpočtu obce	27 000
- TJ Družstevník	22 000
- Šachový klub Investspol	1 500
- Evanjelická cirkev a. v.	500
- Rímsko- katolícka cirkev	1 000
- Poľovnícke združenie Salatín	1 000
- Jednota dôchodcov	1 000
Rekreačné a športové služby (oprava siete ihrisko, údržba kosačky, energia, nákup orezávača stromov, všeobecný materiál, generálna oprava multifunkčného ihriska)	25 300
Knižnica	0
Kultúrny dom (energie, materiál, údržba budovy a odmena správcovi, akcie obce)	20 326
Ostatná kultúra (údržba MR, tlač To i to, konces. popl.)	7 460
Dom smútku a cintorín (energia, materiál, odmena správcovi, členské príspevky)	7 787
Základná škola	113 828
Materská škola	3 000
ŠKD (mzdy, odvody vychovávateľke, materiál a stravovanie)	20 926
Školská jedáleň (mzdy, odvody a strava kuchárka a vedúca ŠJ, materiál)	19 560
Centrá voľného času, transfery súkromnej základnej umeleckej školy	854 912
Opatrovateľská služba (mzdy, odvody opatrovateľke, materiál a stravovanie)	14 777
Hmotná núdza (strava a školské pomôcky pre deti v HN)	0
Bežné výdavky spolu	1 327 496
Kapitálové výdavky	736 000
- Staviteľné úpravy ZŠ a prístavba MŠ	650 000
- rekonštrukcia KD	50 000
- verejné osvetlenie II etapa Chalúpkovo	6 000
- rekonštrukcia MK	30 000
- nákup nehnuteľnosti	0

Podrobné členenie rozpočtu nájdete na webovej stránke obce.

Pokračovanie zo str. 2

Stanovisko k dronom

V poslednom období sa vyskytujú prípady, že sa ponad osídlené oblasti obcí vykonávajú lety diaľkovo riadeným lietadlom (dron) bez pilota, riadené osobou, ktorá ovláda diaľkovo riadené lietadlo. Obyvatelia obce sa na vykonávanie takýchto letov ponad svoje rodinné domy a dvory sťažujú na obecnom úrade obce.

Do 19.8.2015 neboli stanovené podmienky vykonávania letu lietadlom spôsobilým lietať bez pilota vo vzdušnom priestore Slovenskej republiky,

čím bol ohrozený riadený vzdušný priestor Slovenskej republiky, zdravie a majetok obyvateľov obce. V dôsledku uvedeného, Dopravný úrad Slovenskej republiky vydal rozhodnutie č. 1/2015 z 19.8.2015, ktorým sa určujú podmienky vykonávania letu lietadlom spôsobilým lietať bez pilota vo vzdušnom priestore Slovenskej republiky.

Podľa čl. 3 ods. 12 a ods. 14 citovaného rozhodnutia dron okrem iného, nemôže lietať nad husto osídlenými oblasťami obcí. V opačnom prípade osoba, ktorá ovláda dron bude niesť zodpovednosť v zmysle § 51 alebo § 53 zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. A taktiež môžu byť naplnené znaky skutkovej podstaty trestného činu ochrana súkromia v obydlí § 194a Trestného zákona.

Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života. Z uvedeného vyplýva, že právo na súkromie je jedno zo základných ľudských práv, ktoré je garantované Ústavou Slovenskej republiky.

V prípade, že obyvatelia obce zistili, alebo obec zistí, že osoba, ktorá ovládala dron porušila rozhodnutie č. 1/2015 z 19.8.2015 Dopravného úradu Slovenskej republiky, túto skutočnosť je potrebné oznámiť Obvodnému oddeleniu Policajného zboru Slovenskej republiky, ktoré objasňovaciú správu postúpi Dopravného úradu Slovenskej republiky, Letisko M. R. Štefánika, 823 05 Bratislava. Z uvedeného vyplýva, že predmetná problematika patrí do kompetencie Dopravného úradu Slovenskej republiky.

Odmenení darcovia krvi so starostom a poslancami OZ Foto z archívu obce

Mikuláš, príď aj na budúci rok!

Michaela Lizoňová

Každoročne prichádza do Liptovskej Štiavnice všetky deti potešiť vzácna návšteva – Svätý Mikuláš. Je symbolom štedrosti a radosti, ktorá plynie nielen z prijímania, ale aj z rozdávania. Je to sviatok hlavne detí netrpezlivo čakajúcich na prekvapenie vo vyčistených čižmičkách v oknách svojich domovov. Aj tento rok mal pre všetky deti pripravené balíčky a v nich sladké dobroty.

Nechýbal ani čert...

Mikuláša v kultúrnom dome najskôr privítal pán starosta Dušan Lauko a potom naši žiaci, ktorí ho milo prek-

vapili svojim programom. Zarecitovali pekné básničky a spoločne mu zaspievali a zatancovali. Mikuláš neprišiel však len sám, zobral aj svojich pomocníkov – anjelov a čerta. Ten

trošku vystrašil naše najmenšie detičky a anjeli zase rozdávali poslušným deťom cukríky. Mikuláš sa na každého milo usmial a tie odvážnejšie mu zarecitovali básničku. Každé dieťa si odnieslo svoj „sladký balíček“, no nezabúdalo sa ani na rodičov, ktorí sa mohli ponúknuť horúcim punčom.

Mikulášsky sviatok znamená, že sa k nám blížia Vianoce, a tých sa už mnohí nemôžeme dočkať. Tešíme sa na pečenie medovníkov, zdobenie stromčeka a čas strávený v kruhu svojich najbližších. Dnešný deň bol veľmi príjemný, plný prekvapení a očakávaní. Mikuláš nezabudni k nám prísť aj na budúci rok!

Mikuláša privítal starosta obce...

Foto: D. Dírer

Mikuláš rozdával darčeky...

Foto: D. Dírer

Posedenie s dôchodcami

Dušan Dírer

Nedeľa 22.10.2017 patrila skôr narodeným spoluobčanom, keďže sa už po dvadsiaty druhý krát uskutočnilo v sále miestneho Kultúrneho domu Posedenie s dôchodcami. Po kultúrnom programe, v ktorom vystúpili Lúčanskí hudci pod vedením Vladimíra Struhára, odovzdal starosta obce malý dar trinástim spoluobčanom, dožívajúcim sa v tomto roku 75, 80, 85 a 90 rokov. Potom nasledovala slávnostná večera a družný rozhovor pri poháriku vína...

Odmenení jubilanti...

Foto z archívu obce

Úspechy našich žiakov

Katarína Lajčiaková

Žiaci našej školy sa opäť zapojili do niekoľkých súťaží, z ktorých si priniesli krásne umiestnenia. Tento školský rok to bola výtvarná súťaž „Netradičné jablko“, ktoré sa konalo v ZŠ Belianka a ocenenia získali: **Matej Janiga - 1. miesto** v kategórii 1. – 2. ročník, malba a **Tamara Belková - 3. miesto** v kategórii 3. – 4. ročník, malba. Ich práce boli ocenené akad. maliarmi **P. Ruskom** a **M. Bošelovou** v konkurencii 316 prác z 28 škôl.

Foto z archívu školy

V okresnej výtvarnej súťaži „Ochránarík čísla tiesňového volania 112 a civilnej ochrany“ sa **na 1. mieste** umiestnila **Rebeka Šidová** z 1.A v kategórii základných škôl. Piaty ročník súťaže bol venovaný téme „Akú záchrannú techniku som videl zasahovať a s čím by som pomohol ja“. Bolo hodnotených 110 prác, z ktorých výherné práce postupujú do národného kola. Výstava a vyhodnotenie prác sa konalo tohto roku v ZŠ Klačno.

V novembri sa konala aj súťaž „English Primary Marathon“ v CVC Elán v Ružomberku, kde si zmerali naše štvrtáčky **Tamara Belková** a **Vanesa Šišková** svoje vedomosti a zručnosti v anglickom jazyku so žiakmi ostatných základných škôl ružomerského okresu. Zapojilo sa dokopy 14 základných škôl a 28 súťažiacich, ktorí najskôr absolvovali písomný test a následne ústnu časť zameranú na komunikačné zručnosti. Tohtoročná téma bola „My best friend – Mój nejlepší priateľ“. V celkovom poradí obsadila **Tamara Belková** 4. miesto.

Foto z archívu školy

Všetkým žiakom srdečne gratulujeme a zároveň ďakujeme za reprezentáciu našej školy a prajeme im veľa ďalších úspechov. Vďaka patrí aj pani učiteľkám **Mgr. Birkovej** a **Mgr. Kohútovej** za prípravu a pomoc pri zhotovovaní prác.

Čitateľský oriešok

Renáta Cagalincová

- **Hľadáme cesty, ako podporiť u svojich žiakov pozitívny vzťah ku knihám.**
- **Radi by sme sa chceli presvedčiť, či prečítanému textu skutočne porozumejú.**
- **Chceme im ponúknuť moderné a veselé príbehy zohľadňujúce ich vek.**
- **Vymýšľame spôsoby, ako rozvíjať ich fantáziu.**

Žiaci druhého, tretieho a štvrtého ročníka základných škôl na Slovensku sa mohli aj v tomto školskom roku prihlásiť do celoslovenskej čitateľsko-výtvarnej súťaže s názvom Čitateľský oriešok 4. Najväčšiu súťaž,

ktorá už po štvrtý raz rozvíja u žiakov čítanie s porozumením a fantáziu. Po tom, ako sa do prvého ročníka prihlásilo takmer 10 000 žiakov z 274 škôl, tento rok je to už 28 551 žiakov zo 753 škôl: 8 723 druhákov, 9 349 treťakov a 8845 štvrtákov. Je potešujúce, že k tomuto číslu prispela i naša škola. Žiaci budú čítať so svojimi pani učiteľkami pútavé príbehy, z ktorých každý v sebe ukrýva tajomstvo, stačí sa ním prelúskat'. Zapnúť mozgové závitky, pridať trochu fantázie a ukázať svoju šikovnosť. Následne odpovedať na kontrolné otázky, či prečítanému textu porozumeli. Tým sa však zabáva nekončí. Čitateľský oriešok 4 vyvrcholí 26. januára 2018, dokedy musia

žiaci prečítané príbehy pomocou svojej fantázie a výtvarných zručností premeniť do podoby jedného jediného výkresu. Február a marec 2018 sa budú niesť v znamení hlasovania na Facebooku RAABE, kde žiaci, učitelia, rodičia aj iná široká verejnosť svojimi hlasmi rozhodnú o tých najoriginálnejších kresbách. Hlasovať sa bude za 999 kresieb (333 v každom ročníku), ktoré v prvom kole spomedzi všetkých doručených kresieb vyberie odborná porota. Verím, že i naši žiaci budú úspešní vďaka vašim hlasom. Že sú príbehy naozaj vtipné a moderné, svedčia aj názvy niektorých: Fixa – Pixa, Vlk baby sitterom, Drak – Kula, ktorý sa bál krvi.

Misia modrá planéta

Jana Kohútová

Čo ak vedci jedného dňa objavia novú planétu, na ktorej budú vhodné podmienky na život človeka? Čo ak by sme sa na túto planétu vybrali a začali odznova? Ako by ľudstvo naložilo s druhou šancou na vytvorenie nového do-

kom dohody bol názov E2 (z angl. Earth = Zem). Žiaci sa rozdelili do 4 tímov, ktoré samostatne plnili cieľ hry – výstavbu základne. V každom tíme bol hviezdny pokladník, galaktický reportér a viacerí palubní inžinieri. Tímy získavali za herné aktivity kredity, za tie si „kupovali“ papierové makety budov,

Doprava: navrhli ekologické dopravné prostriedky, riešili sieť dobíjajúcich staníc, vytvárali dopravnú sieť

Energia: navrhli ekologický zdroj energie a vybudovali elektrárňu pre základňu

Odpad: pripravili systém triedenia odpadu a jeho prepravu, zabezpečili recykláciu odpadu.

Životný štýl: vytvorili ekofarmu, vybudovali množstvo služieb pre obyvateľov a miesta na oddych a relax, zabezpečili podmienky pre zdravý život na základni

Po ukončení všetkých predchádzajúcich fáz zostával posledný krok. Pochváliť sa svojim dielom v spoločnej prezentácii pred spolužiakmi z iných ročníkov a ich učiteľkami. A s potešením môžeme konštatovať: „Misia bola splnená!“

Ostáva nám dúfať, že zážitky z riešenia environmentálnych tém pomôžu našim deťom k tomu, aby sa na planéte Zem správali k životnému prostrediu zodpovedne. Tak, aby sme možno žiad-

Foto z archívu školy

mova? V hre Misia modrá planéta sú do tejto situácie postavení žiaci, ktorí sa zapojili do projektu Neziskovej organizácie EDULAB – Kozmix. My sme prihlásili našich tretiačov a štvrtákov, ktorých čakal mesiac vzdelávacích aktivít venovaných environmentálnej problematike. Projekt s názvom Misia modrá planéta je kreatívna hra, ktorá okrem získavania nových vedomostí podporuje tímovú spoluprácu a prezentačné schopnosti žiakov.

Keď sme sa pustili do plnenia misie, museli sme všetci uvoľniť uzdu svojej fantázie, pretože sme sa so žiakmi ocitli v kozmickej lodi, ktorá smerovala na neosídlenú modrú planétu. Našou spoločnou úlohou bolo počas cesty vesmírom zistiť, objaviť a prebádať čo najviac z témy environmentálnej výchovy. Úlohou žiakov bolo pochopiť vzťahy medzi človekom a prírodou a pripraviť plán osídlenia novej planéty tak, aby bola trvalo udržateľná. Skôr ako sme začali pracovať na výstavbe základne, bolo potrebné ju pomenovať. Výsled-

Foto z archívu školy

ktoré skladali, dotvárali a lepili na plán základne podľa vlastných predstáv.

Druhá fáza hry bola veľmi zaujímavá – riešenie enviromisií. Týkali sa dopravy, energií, odpadu a životného štýlu. Úlohy pre tímy boli pomerne náročné. Veď posúďte sami!

nu ďalšiu modrú planétu v budúcnosti nepotrebovali, pretože si dokážeme chrániť tú svoju.

Vlasta Birková a Jana Kohútová – koordinátorky projektu

Vianoce sú o láske rodine a porozumení

Edita Haluzová

To, čo je v živote dôležité, nebude pod stromčekom zabalené zlatou stuhou a nemá to cenovku.

To, čo je v živote dôležité, nájdete v objatí, v láskavom úsmeve, pohľade, vrúcnom bozku a hlavne v úprimnosti, a to sa kúpiť nedá...

Toto je citát, ktorý oslovil moje srdce, keď som sedela za stolom a rozmýšľala, čo by bolo vhodné do vianočného čísla To i To napísať. Vianoce sú onedlho, prípravy a zháňanie darčiekov v plnom prúde, mnohí sa aj poriadne zadĺžia len aby bol všetkého dostatok. Stoly sa budú prehýbať od všelijakých dobrôt a pod stromčekom budú tróniť kopy darčiekov a niekedy aj poriadne drahých... Po sviatkoch budú zasa kopy odpadkov v kontajneroch a budú to vlastne naše zbytočne vyhodené peniaze, ktoré sme mohli investovať celkom inak a zmysluplne. Čoraz menej sa pokúšame spomaliť, alebo nebudaj aj zastať a ...počúvať! Len tak sa ľudsky porozprávajte – vypočuť si tých najbližších. Možno ani nechcú drahý darček. Možno by im radosť urobil malý ručne vyrobený darček z lásky. Alebo by sa potešili z doma upečených voňavých maminých koláčov. Ale na čo? Veď všetko dostať v obchode. Ale netušia, ako veľmi sa mýlia. Sú artikle, ktoré v obchodoch nekúpate, lebo láska, úsmev, objatie a spolupatričnosť v rodine sa kúpiť nedá.

Ja som už pred rokmi písala, že suché

pečivo budem piecť pre svoje vnúčatka a deti, pokiaľ budem vladať stáť na nohách. Prečo? Lebo sú upečené s láskou a podľa receptov starých materí a tá neopakovateľná vanilkovo škoricová vôňa sa bude v mojom byte vznášať až do Nového roka.

Foto A.Haluzová

Musím vám povedať, že som úprimne rada, že moji priatelia zo Zväzu telesne postihnutých a aj z Jednoty dôchodcov si aj teraz v predvianočnom adventnom období našli čas a zúčastňujú sa na podujatiach, ktoré pre nich ich členovia výborov pripravili. Spomeniem len tie,

na ktorých som sa osobne zúčastnila a niektoré sa ešte len budú konať po uzavírení termínu nášho časopisu.

Takže: 25. novembra bolo v Lipt. Štiavnicí katarínske posedenie členov JDS, ktorého

sa zúčastnili členovia v menšom počte ako vlani, ale napriek tomu sa nieslo v srdečnej a príjemnej atmosfére, kde ani harmonika nechýbala.

Prvého decembra mali zasa posedenie členovia SZŤP v Ružomberku. Stretnutie s jubilantmi sa konalo v jedálni Mako, pretože priestrory v Klube dôchodcov začínajú byť pre rozrastajúci sa počet členov malé. Pozdraviť ich prišiel aj primátor mesta MUDr. I. Čombor a prednostka mestského úradu p. Majeríková. Aj ľudia s telesným postihnutím si hľadajú cestu k sebe navzájom a tešia sa na spoločné podujatia, ktoré ich aspoň na chvíľu vytrhnú z bežnej rutiny.

Dňa 8. decembra mali svoje mikulášske posedenie Ružičky, to je zväz telesne postihnutých detí. Oni oslavujú príchod Mikuláša v klubových priestoroch metodistickej cirkvi, ktorí ich nezištne prichýlili a poskytujú im priestory na ich podujatia. Príchod sv. Mikuláša vítali deti s radosťou a očakávaním.

Aj ich organizácia sa rozrástla o dvoch nových členov. Mikuláš deťom dáva každý rok nejakú otázku, ktorú musia deti uhádnuť, aby dostali darčeky. Toho roku sa ich Mikuláš opýtal, prečo nosí zakrivenú pastiersku palicu.. Nikto nevedel a tak Mikuláš porozprával deťom o pastierovi Ježišovi a o jeho stáde ovečiek, ktorá pasie. Ak by sa mu čo i len jedna ovečka zatúlala, vyberie sa ju hľadať. Terén je často ťažký a neschodný a preto treba niekedy ovečku vyslobodiť pomocou palice, ktorá je zakrivená preto, aby mohol ovečku ľahšie dostať z krovia, alebo skál. Krásne podobstvo! Je to o Božej láske k nám ľuďom a tú by sme mali nosiť v srdci a rozdávať ju ostatným hlavne počas vianočných sviatkov. Lebo to je vlastne podstata Vianoc. Musia to byť sviatky o láske, spolupatričnosti v rodine a pokoji. Iba vtedy sú to tie pravé vianočné sviatky. A také vám všetkým zo srdca prajem.

autor pohľadnice: A.Hatala - žiak ZŠ Liptovská Štiavnica

Adventné pečenie... alias... povery sú krásna minulosť

Katarína Pastuchová

Keď budete držať v rukách toto číslo štiavnického časopisu, už bude advent pomaly v závere.

Príprava článkov a ich tém musia však časovo predchádzať sviatočným chvíľam, aby ste vždy čítali aktuálne informácie. Keď píšem tento článok, advent sa ešte len začína a k nemu samozrejme patrí aj tradičné vianočné pečenie. Pôvod každoročného vianočného pečenia musíme hľadať už v dávnej, pohanskej minulosti a v oslavách zimného slnovratu, kedy bolo treba dom a rodinu chrániť pred zlými silami.

V tej dobe sa pripravovali tzv. ochranné pokrmy a rôzne "obradné" pečivo, ktoré ľudia vešali nad vchodové dvere, do stajní, na ovocné stromy v sade, a tak isto do izieb. Dôvod bol jednoduchý, odohnať zlé sily. Až neskôr sa tieto čarodejnícke tradície premenili na vianočné pečenie. Tak isto, ako začínalo k nám prenikať z Nemecka a z Rakúska ozdobovanie vianočných stromčekov

až koncom 18. storočia, tak postupne do našich domácností sa dostávala aj tradícia vianočného pečenia. Spočiatku sa pripravovali rôzne figúrky z ovocia a tie, nielenže potešili deti pri hre, ale neskôr potešili aj ich brušká. Aj pre bohaté rodiny bolo pečenie vianočného pečiva drahou záležitosťou. Piekli sa hlavne perníky sladené medom, jedlo sa hlavne sušené ovocie či orechy. Vianočné pečivo sa vešalo priamo na stromček.

V tej dobe existovali aj rôzne povery, ktoré sa museli dodržiavať pri pečení vianočného pečiva.

- Piecť sa mohlo len z múky z vlastnej úrody, aby domácnosti mali hojný rok.
- Z cesta sa voda zlievala a pridávala sa do krmiva pre kravy, aby v ďalšom roku veľa dojili.
- Ženy pri miesení cesta si ruky otierali o stromy, aby dobre plodili.
- Nesmelo sa nič pripáliť, dokonca nesmelo byť pečivo popraskané, zna-

menalo to smrť v rodine.

V tej dobe sa pieklo tradične 7 - 12 druhov, ktoré naozaj nesmeli chýbať na vianočnom stole. Aj v dnešnej dobe je rozmanitosť vianočného pečiva naozaj veľká a majstrovské umenie našich cukrárok a pekárov prekonáva všetky hranice. Nie je ničím nezvyčajným, že vianočné pečivo slúži ako darček a že niektoré recepty sú doslova výrobným tajomstvom.

Ale, je vôbec dôležité koľko druhov a množstva vianočného pečiva budeme mať na stole? Posolstvo Vianoc je v niečom úplne inom. Okrem náboženského aspektu je v tomto období dôležité, aby sa rodiny stmelili, všade vládol klud a pohoda. Ale hlavne, aby sme sa stretávali a prežívali vzájomnú prítomnosť... možno už aj pri tom predvianočnom pečení. ■

Stopy

Ladislav Slanicay

Človek, ale aj iné živé tvory, necháva v živote, pri pohybe v priestore za sebou stopy. Rôzne stopy. Rôzne druhy ktoré sú vnímané zmyslami, zrakom, čuchom, sluchom ba aj chuťou.

Stopy majú básnici, poznajú ich policajti, lesníci no skrátka okolo nás je tých stôp viacero. No, stáva sa a stretli sme sa určite aj s takou frázou, že po niekom niet už ani stopy!

A tak stojíme pred otázkou, či je to vôbec možné, aby po niekom nezostala ani stopa?! Veď aj ten slimák, pri pohybe v teréne si vytvára vlastnou produkciou slizu podmienky, aby sa mu bolo možné pohybovať a účelovo sa presúvať. Podobne aj človek. Cieľavedomou prácou niekedy žiaľ aj naopak, vytvára v živote stopu, ktorú nehodnotíme bezprostredne ale význam, či hodnotu niekedy až po desiatkach rokov a nám hlavne v našej dedine ide predovšetkým o to aby sme venovali

pozornosť stopám ktoré nám zanechali „Štiavničania“, či už ako rodáci, alebo funkcionári, ktorých náplňou každodenne bola práca ktorá mala povzniesť čo i len o krôčik medziludské vzťahy, zabezpečovať poriadok v dedine, kultúrny život, aj športovú činnosť. Boli to hlavne tie funkcie ktorých poslaním, či povolaním mala byť každodenná náplň práce. Tak nám „títo“, zanechali „stopy“ niekdajší páni richtári, notári, kňazi, učitelia, ale aj radoví občania ochotní venovať čas svojho života záujmom i potrebám dediny. Môžeme tak s vďakou spomínať na tých ktorí nám zanechali po svojom pôsobení stopu akou je v dedine vodovod, kanalizácia, dom smútku s prístupovou cestou, miestny kostol a iné ďalšie stavby a akcie, ktoré sú prospešné a trvale slúžia občanom. Vari najviac pozornosti medzi akciami posledných desaťročí zasluhuje pozornosť v našej obci stavba kostola. Je to stopa, ktorú bez zveličovania môžeme nazvať „hlbokou brázdou“, ktorá bola

poskytnutá len ako výsada tým, ktorí sa na nej zúčastňovali. Nie každému!

No na čele obce stáli aj taký jednotlivci, o ktorých je azda rozumnejšie pomlčať. Ostala po nich a je stále trvalá, ako stopa nečinnosti ľahostajnosti a nemožnosti riadiacu funkciu vykonávať.

Nebudeme menovať! Nepatrí sa! Tie dobré, trvalé stopy sa chvália sami. Reklama zvykne byť zvlášť v posledných časoch aj škodlivá. Preto keď dnes, obraciame posledné stránky kalendára v roku 2017 postojme! Zastavme a obzrime sa! Prehodnoňme našu prácu v uplynulom roku. Neváhajme si priznať aj naše chyby, mylné kroky ako výstrahu pre budúce časy! Lebo len priznanie chutí a dobrá vôľa môže zmeniť naše počínanie v budúcom roku. Porozmýšľajme, či zostala po nás stopa našej činnosti, na ktorú môžeme byť hrdý. Alebo? Veľa zdravia všetkým prajem do roku 2018. ■

Veľa krásnych chvíľ v sviatočnej
atmosfére Vianoc, mnoho osobných
a pracovných úspechov
v novom roku Vám praje...

Dušan Lauko
poslanec VÚC Žilina a starosta
obce Liptovská Štiavnica

999 99 JEŽIŠKO

Katarína Kačalková

Kto by nepoznal adresu „Slovenská pošta, a.s., 999 99 JEŽIŠKO“? Asi najfrekvencovanejšia adresa týchto dní pre písomný styk, dnes, v čase e-mailov a esemesiek. Niekedy sa pýtam, či je správne, že sme deti naučili písať Ježiškovi listy, namiesto toho, aby sme ich naučili úprimne sa s ním porozprávať... a to kedykoľvek, nielen pred Vianocami, keď sme naučení prosiť si od neho darčeky. Viem, poznáme aj krásne príbehy, keď dieťa svojim jednoduchým, nediplomatickým štýlom prosí o zdravé nožičky pre svojho bračeka alebo o úsmev na tvári svojej chorej mamičky... Vtedy sa nám spontánne tisnú slzy do očí a naše „problémy“ sa zdajú tak bezvýznamné...

Ja by som vám dnes chcela porozprávať o jednom liste Ježiškovi, ktorý napísala dospelá osoba. Pardon, Osobnosť! Napísala ho pani Katarína Kolníková v roku 2005 a od tých čias už mnohokrát obehol médiá. Stal sa námietom mnohých diskusií, úvah a článkov pre

svoju absolútnu aktuálnosť každoročne vychádza na svetlo sveta. Je odkazom, je mementom, je výčitkou, je alternatívou absurdnostiam dnešnej doby, je krásou múdrosti, je hĺbkou ľudskosti, je dôkazom nažitého a je geniálny vo svojej jednoduchosti... Akékoľvek prezrávanie tohto listu by umenšilo jeho dôstojnosť a autentickosť. Dovoľte mi ho preto tu uverejniť v pôvodnom znení.

„Milý Ježišku, jávím, starí ľudý už málo píšu Ježiškovi, skór sa k nemu mollá. Ale já ty predsa len neskástemnapísať pár rádkov. Volám sa Katarína Kolníková, budem mat osemdesát rokov, a teda som

sa Tvojím pričineným dožila požehnaného veku. Bár aj mi nohy neslúžia, hlava mi slúži dobre, za čo Ty stempodakuvat osobitne. Teda vímčosik o živote. Ale Ty víšvácej. Ty víššecko. Ježiško, kopu rokov som robila pestúnku v materskej škole, ale aj som chodyla po javiskových deskách, aby som spolu s naším dyvalomludývácej potešila, jako postrašila.

A preto Ta stempoprosit o to, aby tu aj na budúci rok bolo vácej takých, čo ludýpotešá, jako tých, čo ludýzesmutná. A též daj, milý Ježiško, nech sú tu zasek a na furt dety a stromy zdravé, voda pitná a vzduch na dýchaný. A nech je tu medzi nama o čosi menej závistlivcov a chamtyvcov, ale za to vácej tých šikovných, múdrych, a keď sa pošťastý aj vtypnýchludý. Teda - nech je to tu na budúci rok o čosi fungujúcejšé, vonavejšé a luckejšé. Tak nám pri tom pomáhaj. A ver mi, Ježiško, čosik pre to urobím aj já.”

Niet čo dodať, priatelia...

ŠTIAVNICKÉ TO I TO

Evidované na MK SR pod ev. č. EV 3111/09 (ISSN 1338-9343)
Šéfredaktor a DTP: RNDr. Dušan Dírer. Redakčná rada: Mgr. Katarína Kačalková, Dušan Lauko.
Vydáva obec Liptovská Štiavnica jedenkrát štvrtročne. Adresa: Obecný úrad Liptovská Štiavnica, Hlavná 39/53, IČO 00 315 427,
e-mail: toito@liptovskastiavnica.sk, web: http://toito.liptovskastiavnica.sk
Akékoľvek rozmnožovanie textu, fotografií, grafiky vrátane údajov v elektronickej podobe len s predchádzajúcim písomným súhlasom
vydavateľa. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu a uverejnenie článkov. Uzávierka príspevkov nasledujúceho čísla: 15. 3. 2018.